Vrijdag 26 November 1943

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

60ste Jaargang, No. 4065

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Gomel door Russen bevrijd.

Sovjets openen nieuw offensief tussen Gomel en Smolensk. Frankfurt en Berlijn tijdens de nacht gebombardeerd.

U. S. A.—bommenwerpers hedenmorgen boven West-Duitsland.

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Enkele dagen geleden openden onze troepen in het gebied van Propoisk een offensief tegen de Duitse fascistische troepen. Na op succesrijke wijze de rivieren Sosj en Prenia te zijn overgestoken braken onze troepen binnen drie dagen van hardnekkige gevechten door de zwaar versterkte vijandelijke defensie-zone heen aan een front van 60 kilomeer. Zij vorderden van 18 tot 45 kilometer en veroverden de stad Propoisk, districtscentrum van het Mogilov-gebied, de steden Karnak en Uvaravisji, districtscentra van het Gomel-gebied en meer dan 180 andere plaatsen.

Tot deze plaatsen behoorden de grote dorpen Usgorsk, Uluki, Rabavitsji, Zjernika, Sjlomy, Voskovitsji, Rzjatsja, Tsjaissin, Bezuyevitsji, Terekovka, Tsjernyakovka, Salvnika, Khlebno, Zolodominka, Krysjci, Kalabua, Rudnya, Likvinovisji, Diatiovitsji, Rozi, Peregon, Repka, Starki, Bovyi, Staraya Olesnaya, Novaya Olextsjinka, Dobryi Dub, Bolsjaya Zjiminka, Tsjraguisk, Sjatovnya, Poleninovitsji, Teleg Tsjolcpeyev, Obidevitsji en Zeisk.

Op 25 November leverden onze troepen ten Noorden en ten Zuid-Westen van Gomel gevechten met den vijand als gevolg waarvan wij onze stellingen verbeterden.

Ten Westen van Retsjitsa baanden onze troepen zich al vechtende een weg vooruit en veroverden zij de vijandelijke sterktepunten Boroviki, Rosevo, Strakevitsji, Dudnasj, Slavan, Avistasjy Evitsji, Karsevitsji, Koreni, Ostov, Khomitsji en ook veroverden zij de spoorwegstations Zjev en Ostankovitsji, waardoor de spoorlijn tussen Zjlobin en Kalinkovitsji werd doorgesneden.

In het gebied aan de benedenloop van de Pripet vervolgden onze troepen hun offensief en veroverden zij verschillende plaatsen waaronder Zjelivitska, Mativiska, Khvoinoye, Zmoyevo, Lgoutsji, Sovka, Mkhovnya en Botimeyevka.

In het gebied van Korosten sloegen onze troepen de aanvallen van het vijandelijke voetvolk af. In het gebied van Tsjerniakhov en Brusilov sloegen onze troepen de aanvallen van het vijandelijke voetvolk en tanks af.

Ten Zuiden van Krementsjug vervolgden onze troepen hun offensief en veroverden zij het districtscentrum Kryukov en ook de plaasen Zjimurovka, Rakovka, Kay.

Pavlyks Smetelovka en de spoorwegstations Burdin en Pavlykh. In andere sectoren van het front vonden verkenningsactiviteiten en artillerie- en mortierenduels plaats. Op 24 November ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 49 Duitse tanks" (Moskou, (AP) 25.11).

DUITS COMMUNIQUÉ.

Als volgt luidt het Duitse communiqué van Donderdag:

„Aan het Oostelijk front werden de hevige gevechten voortgezet niettegenstaande het slechte weer. Verschillende vijandelijke aanvallen tegen het Kherson-bruggehoofd faalden. Op het Nikopol-bruggehoofd en in de Dnjeprbocht werden de Sovjet-aanvallen gisteren in harde gevechten teruggeslagen en verschillende doorbraken gesloten. Ten Zuiden van Krementsjug drong de vijand met sterke tanks en infanterie door in onze posities. Een vijandelijke groep werd uitgevoerd in een tegenaanval en talloze tanken en kanonnen werden vernield. Ten Westen van Kiev won onze aanval langzaam aan terrein in hevige gevechten tegen talloze vijandelijke tegenaanvallen en in moeilijk terrein. Grote vijandelijke strijdkrachten, die gelijk gisteren gemeld, omsingeld waren, zijn nu helemaal opgeruimd.

Onze troepen veroverden of vernielden in de laatste vier dagen 199 tanks, 554 kanonnen van alle soort, 300 machinegeweren en mortieren, 166 motorvoertuigen. Het Sovjetleger leed grote verliezen aan doden en gewonden. Er werden veel gevangenen genomen.

In het gebied van Gomel werden bittere gevechten voortgezet tegen de vijandelijke strijdkrachten die door braken ten Westen en ten Noorden van de stad. Verschillende omsingelingspogingen werden door onze tegenaanvallen verijdeld en de Sovjetspeerpunten werden verpletterd of teruggeslagen. Ten Noord-Westen van Nevel maakten onze tegenaanval voortgang nadat de vijandelijke aanvallers afgeslagen werden. Zeventien Sovjet-tanks werden opgeblazen. Aan de rest van het Oostelijk front vonden gisteren geen verrichtingen van belang plaats.

Aan het Zuidelijke Italiaanse front ging de dag rustig voorbij. Sterke formaties van zware Duitse bommenwerpers vielen in de nacht van 24 op 25 November haven-installaties en schepen in de havens van La Maddalena en Bastia aan en wierpen er bommen van alle kalibers. Enkele stoornisvliegtuigen vlogen in de afgelopen nacht over het Noordelijke gebied van het Reich. De vijand wierp bommen op verschillende plaatsen in Zuid-Frankrijk tengevolge waarvan belangrijke verliezen onder de bevolking veroorzaakt „werden" Londen, (AP) 25.11).

DE PAUS IN RETRAITE.

Een Stefani-bericht deelde mede, dat Zijne Heiligheid de Paus begonnen is met een zevendaagse retraite. Alle audiënties zijn afgelast gedurende deze periode, welke tot 4 December zal duren. De Heilige Vader zal elke morgen samen met de Cardinaals en de Praelaten van Vaticaan stad luisteren naar predicaties van Pater Fiocchi in de Matilda-kapel van het Apostolaatsgebouw.

De rest van de dag zal de Heilige Vader doorbrengen in meditatie en gebed. De „Osservatore Romano" vroeg den Katholieken over de gehele wereld om deze dagen hun gebed te voegen bij dat van den Heiligen Vader in geestelijke afzondering. (Bern, (AP) 25.11).

BEMIDDELING VAN DEN PAUS IN VREDES-HANDELINGEN?

Thomas Hawkins seint uit Bern:

In verband met de onbevestigde berichten als zou Zijne Heiligheid de Paus bemiddelen in vredesonderhandelingen tussen de Duitsers en de Geallieerden wordt nog door de „Basler Nachrichten" gemeld, dat de Heilige Vader gisteren een onderhoud had met Francisco Cardinaal Marchatti Selvagniani, Vicarius-Generalis voor de stad en het district Rome. Verder ontving hij Pietro Cardinaal Fumasoni, Praefect van de Congregatie van het Geloof; Monsignore Alfredo Ottaviani en Luigi Cardinaal Maglione, Staatssecretaris van het Vaticaan.

Men zegt, dat de Paus Maglione op zijn minst eens en dikwijls meermalen per dag spreekt samen met zijn assistenten, de Monsignori Dominico Tardini en Giovanni Montini. Het bericht zeide, dat de werkzaamheden van den Paus ook in verband staan met het verzoek van de „oorlogvoerende landen" dat de Heilige Vader Rome zal verlaten en zich begeven naar een veiliger oord in de „Noordelijke landen". Ook zou Hij de houding van de Kerk ten opzichte van Mussolini's nieuwe fascistische republikeinse regering bespreken.

De mogelijkheid, dat de houding ten opzichte van het fascisme verre van welwillend is, werd te kennen gegeven door citaten uit een fascistisch nieuwsblad van Milaan. Dit blad verklaarde, dat de diplomatie van het Vaticaan ten gunste van Premier Badoglio is, dat het Vaticaan „geen sympathie voor Duitsland heeft" en dat moet worden beslist „of de houding van het Vaticaan vóór of tegen het fascisme is".

De „Basler Nachrichten" zeide, dat een andere vraag in het Vaticaan zou zijn of diplomatieke betrekkingen met SovjetRusland en Turkije zullen worden onderhouden. Er bevindt zich een Pauselijke Nuntius in Turkije, maar hij heeft geen diplomatieke rang (Bern, (AP) 25.11).

VERKLARINGEN VAN STIMSON.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson verklaarde op een persconferentie, dat de verliezen, welke door het Noordamerikaanse 5e leger geleden werden van de landing in Italië tot heden 10.659 manschappen bedragen. Hiervan werden 1.613 gedood en 6.361 gewond; 2.685 worden vermist. Simson zeide, dat de verliezen van de Britse elementen in het 5e leger „iets minder" bedragen. Vanwege het slechte weer — zeide hij — zijn de verrichtingen in het Italiaanse krijgsgebied ten zeerste beperkt. Stimson beschreef de succesen van de laatste dagen in de Gilbert-eilanden als samenlopende aanvallen aan de buitenste verdedigingsring van het Japanse gebied van verovering. Hij hoopte, dat deze barsten zich zullen uitbreiden tot grote breuken. Met de toeneming in de scheepsruimte, de verbeterde geleidediensten en de afneming van de duikbootbedreiging achtte hij het mogelijk, dat de verschepingen naar de oorlogszones over de Stille Oceaan zullen toenemen. Stimson zeide, dat sedert 1 November de Japanners ongeveer 74 oceaan-schepen verloren. Hieronder vallen koopvaardij- en marine-schepen. Verder verloren zij in deze periode 553 vliegtuigen. In hetzelfde tijdperk verloren de Verenigde Staten 1 torpedojager, 1 transportschip en 91 vliegtuigen. Als commentaar op de toestand aan het Russisch front zeide hij, dat, hoewel de Duitse troepen krachtige tegenaanvallen doen in het gebied ten Westen van Kiev, deze van plaatselijke aard zijn. Een groot Duits tegen-offensief achtte de Secretaris onwaarschijnlijk. Het zou hem niet verbazen indien de Russen tijdens de winter hun offensief voortzetten. (Washington, (AP) 25.11).

VERGADERING VAN HET FRANSE COMITE.

Joseph Dynan seint uit Algiers:

De Franse Commissaris van Koloniën René Pleven verklaarde voor het Franse Nationale Comité, dat de inwoners van het Franse Rijk tot nu toe bijna 4 millioen dollar hebben bijgedragen voor de beweging van verzet in Frankrijk. Het geld wordt gebruikt ter ondersteuning van de Franse patriotten en guerillero's, die zich schuil houden in de bergen om te ontkomen aan de Duitse dwangarbeid en van daaruit aanvallen doen op treinen met ammunitie en andere voorraden.

Het Comité keurde ook de benoeming van de nieuwe Gouverneurs van Dakar en Senegal goed. De nieuwe Gouverneur van Dakar is Henri Mercadier, vroeger waarnemend Gouverneur van Togo. Jacques Degain werd benoemd tot Gouverneur van Senegal.

Het Comté kwam voor de eerste maal bijeen zonder De Gaulle. Inplaats van De Gaulle werd de vergadering geleid door den Commissaris van Staat Henri Queuille. Een zegsman van het Comité legde uit, dat de afwezigheid van De Gaulle te wijten is aan „een lichte aanval van influenza", maar va nandere zijde wordt vernomen, dat De Gaulle een noenmaal bijwoonde in een villa aan de rand van de stad. (Algiers, (AP) 25.11).

DUITSE WREEDHEDEN.

De Inlichtingendienst van de Helleense Regering deelde mede, dat het gehele dorp Voriza op Creta met de grond gelijk gemaakt is door de Duitsers, die de inwoners ervan beschuldigden den guerrillero's te steunen. De nazies schoten eerst twee mannen dood voor het oog van de samengeroepen bevolking. Vervolgens staken zij het dorp in brand en tenslotte werd de vernieling voltooid door duikbommenwerpers. 70 Van de inwoners, die poogden zich in hun woningen schuil te houden om aan arrestaties te ontkomen, werden dood gevonden (Caïro, (AP) 25.11).

Het nieuws van vandaag.

De belangrijke stad Gomel is eindelijk door de Russen genomen. Het Duitse Informatiebureau maakte hedenmorgen de ontruiming ervan door de nazies bekend.

Eerder dan de stad rechtstreeks te bestormen hebben de Russen haar ingesloten waarna zij begonnen de vijandelijke troepen samen te persen tot zij ...... tjoep — door een smalle opening pogen te springen om te ontkomen aan algehele uitroeiing.

Want Gomel was reeds lang in het Zuiden gepasseerd. Retsjitsa was al genomen en nu hebben de troepen bereids de spoorlijn tussen Kalinkovitsji en Zjlobin doorgesneden. Ook was Gomel ten Noorden gepasseerd maar hier kwamen de Russen niet ver. In het communiqué van gisterenavond maakte het Russische Hoofdcommando echter bekend, dat tussen Gomel en Smolensk een nieuw offensief geopend werd. De stad Propoisk werd genomen en de vijandelijke defensies werden aan een front van 60 kilometer doorbroken. Ten Westen van Kiev en ook bij Korosten doen de Duitsers aanvallen, maar deze werden alle afgeslagen. Met succes van de nazies is dus kortstondig geweest en zoals de Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog, Henry Lewis Simson, zeide, zullen zij wel geen groot tegen-offensief in Rusland kunnen ondernemen.

Het luchtoffensief tegen Duitsland wordt ook nog zonder ophouden voortgezet. Het bombardement op Berlijn werd in de afgelopen nacht maar weer aan de Mosquito's overgelaten. Er valt altijd nog wat te bombarderen in een stad, welke een oppervlakte van 885 vierkante kilometer heeft (Het gehele eiland Curaçao met de binnenwateren is maar 440 vierkante kilometer groot). Niettemin is het er zó erg, dat Martin Mormann, de opvolger van Rudolf Hess, tot een vergadering van de Gouwleiders zeide, dat men voorbereidingen moet treffen voor de ontruiming van 3 tot 4 millioen inwoners; dit is bijna het gehele inwonertal van Berlijn. De thans dakloze Berlijners werden helemaal naar Beieren en zelfs naar de bezette landen gezonden. „Vrij Nederland" meldde, dat de stad Utrecht wordt vrijgemaakt voor Duitsers, die uit hun woningen gebombardeerd zijn.

Frankfurt aan de Main werd in de afgelopen nacht heviger aangevallen dan Berlijn en hedenmorgen trekken grote formaties van Noordamerikaanse zware bommenwerpers naar Noord-West Duitsland. Men gelooft, dat Bremen het doel was.

De gevechten in Italië werden nog steeds belemmerd door het slechte weer. Mitchell bommenwerpers vielen de haven Ancona aan de Italiaanse Westkust aan. Ook werden vervoermiddelen en andere doelen in Joegoslavië aangevallen.

In de Stille Zuidzee werden de Noordamerikaanse stellingen op de Gilbert - eilanden geconsolideerd. Uit Washington meldt de Marine, dat 34 Japanse gevechtsvliegtuigen, 9 bommenwerpers en 3 andere toestellen in de gevechten werden neergeschoten door de vliegtuigen, welke van vliegdekschepen opstegen.

De Chinezen melden een grote overwinning op de Japanners in de slag om Tsjangeh. 5000 Japanners werden gedood als gevolg van een schitterende Chinese manoeuvre.

Het eiland Formosa werd volgens Japanse bekendmaking gisteren door 20 Gealieerde vliegtuigen aangevallen.

Als bijdrage van Venezuela aan het Herstel van Europa deelde de Venezolaanse Afgevaardigde op de conferentie te Atlantic City mede, dat zijn land eventueel de inwijking van millioenen Europeanen na de oorlog zal toestaan en subsidiëren.

Onze oorlog aan de eisen der ethiek getoetst.

Wat is een rechtvaardige oorlog?

Vreesaanjaging is het middel tot machtsontplooiïng bij den vijand; overreding bij ons,

door
MR. A. E. D. VON SAHER.

De experimentele psychologie is een bescheiden wetenschap.

Deze wetenschap houdt zich bezig met de waarneming van de reacties van de menselijke geest op verschillende factoren; zij tracht uit deze waarnemingen algemene regelen af te leiden.

Deze wetenschap moet onderscheiden worden van de leer van de ethiek die ons antwoord geeft op de vraag of bepaalde handelingen of intenties, bezien in het licht van de eeuwige waarheid, goed of slecht zijn.

Het is echter duidelijk, dat de experimentele psychologie evenals elke andere wetenschap ons nimmer tot andere conclusies kan leiden, dan hetgeen de leer van de ethiek en de leerstellige toepassing daarvan, de moraal, ons leert.

Oorlog en vrede.

Katholieke theologen en moralisten hebben enerzijds steeds geweigerd de oorlog onder alle omstandigheden ongeoorloofd of onwettig te verklaren. Zij hebben echter andererzijds de voorwaarden, waaronder een oorlog als een geoorloofd middel tot oplossing van geschillen beschouwd kan worden met buitengewone nauwgezetheid geformuleerd.

De Heilige Thomas van Aquinas leert ons, dat een oorlog alleen dan geoorloofd is:

1) Indien hij verklaard is door de daartoe wettig bevoegde autoriteiten;

2) Indien er zulke ernstige redenen voor bestaan, dat het redelijk gemotiveerd is om de ellende van de oorlog aan de mensheid op te leggen.

3) Indien vooraf alle middelen tot vreedzame oplossing van het geschil zijn aangewend en niet tot een resultaat geleid hebben;

4) Indien er voldoende kansen op het winnen van de oorlog bestaan;

5) Indien de oorlog met een goede intentie gevoerd wordt, d.w.z. dat het oorlogs doel redelijk en goed moet zijn.

De oorlog van thans voldoet aan de eisen van St. Thomas.

Het stemt tot verheugenis van hen, die de Goddelijke Geboden, welke geopenbaard zijn, als leidraad voor onze gedragingen, aanvaarden, dat de oorlog in welke wij thans gewikkeld zijn, getoetst aan de door den Heiligen Thomas van Aquinas gestelde eisen, voor de Verenigde Volken tezamen, en voor elk dezer volken afzonderlijk als een geoorloofde en rechtvaardige oorlog beschouwd moet worden en zulks zolang en voorzoverre intenties goed en geoorloofd blijven.

Het oorlogsdoel neergelegd in het Atlantische Handvest bewijst dat onze intenties goed zijn

Het feit, dat wij een geoorloofde en rechtvaardige oorlog voeren maakt het aan ieder onzer tot plicht de oorlog ten koste van wat het wil tot een glorieus einde te brengen. Dit is onze plicht als Christen.

Wij hebben de oorlog te aanvaarden als een uitvloeisel van Gods beslissingen. Het vermogen van een mens om deze Beslissingen te doorgronden is beperkt. De Goddelijke wijsheid is alles omvattend en volledig. Zo is ook deze oorlog en de plicht om hem tot een goed einde te brengen ons niet zonder reden opgelegd. Wij zijn niet zonder zonden geweest. Wij hebben daarvoor te boeten. Het past ons deemoedig het hoofd te buigen en deze last te aanvaarden. Het is dan in werkelijkheid niet alleen een last maar eveneens een gelegenheid die de Heer ons in Zijne Goedertierenheid gegeven heeft, opdat wij gelouterd uit deze strijd te voorschijn zullen komen. Het moge ons derhalve gegeven zijn om deze strijd op waardige wijze tot een glorieus einde te brengen. Glorieus, doordat wij de rechtvaardige zaak, die wij voorstaan tot een goed einde brengen: glorieus omdat wij door onze bereidwilligheid om deemoedig te dienen gelouterd uit de strijd verschijnen. Zo hebben wij God te danken voor al hetgeen Hij ons geboden heeft.

Dit is het algemene ethische standpunt, hetwelk onze houding ten aanzien van oorlog en vrede beheerst.

De oorlogvoering, die zich heden ten dage niet tot slagvelden beperkt strekt zich uit over het gehele geestelijke, economische en sociale leven der volken.

Het is heden ten dage derhalve van grotere betekenis dan ooit te voren om alle leden van het volk — niet alleen soldaten maar ook arbeiders, industriëlen, handelaren ja zelfs vrouwen en kinderen tot uiterste krachtsinspanning in het belang van de oorlog te bewegen. In Duitsland zijn er velen, die uit eigen overtuiging met alle kracht aan deze strijd deelnemen. Er is echter in elk land een groep, die men als kleurloze middenstof pleegt aan te duiden. Deze kleurloze middenstof moet door de propaganda bereikt worden.

Onze taak is het om na te gaan, welke middelen de propaganda-organen ter bereiking van dit doel te gebruiken.

De betekenis van Vreesaanjaging.

De vijand gebruikt als methode om zijne burgers tot volledige krachtontplooiing te brengen de methode van het brutale geweld, van intimidatie. Hij maakte tevens gebruik van het feit, dat het Duitse volk van oudsher dagdromen koestert van een wereldheerschappij. Duitse philosophen, schrijvers en dichters hebben sedert eeuwen deze gedachten tot uitdrukking gebracht. De Duitse Jonkers hebben steeds gereed te staan om elke Duitse regering als diplomaten en soldaten voor de bereiking van dit doel te dienen. Duitse industriëlen hebben steeds van industriële beheersing van de gehele wereld gedroomd. Doch nog nooit te voren heeft iemand zich zo volledig met deze Duitse idealen geïdentificeerd als Hitler en zijn aanhangers gedaan hebben. Zij hebben daardoor tegenover de mensheid een zware schuld op zich geladen, maar wij mogen nooit vergeten, dat hunne misdadige uitspattingen alleen mogelijk waren, doordat de psychologische gesteldheid van het Duitse volk hen tot volgelingen van Hitler en de zijnen geschikt maakte, ja, hen daartoe als het ware had voorbestemd.

Hitler en de zijnen trachten de machtsontplooiïng te bereiken door intimidatie, schrikaanjaging, met andere woorden: door brutale macht. Zij misbruiken voor dit doel de vrees.

Redelijkheid is het middel der Verenigde Volken.

De Verenigde Volken passen juist het tegenovergestelde middel toe.

Zij baseren hun gezag op redelijkheid. Zij trachten hun aanhangers te overtuigen. Zij beschouwen den mens als een zelfstandig denkend schepsel.

Hierdoor is de onoverbrugbare kloof tussen de As en de Verenigde Volken aangegeven.

Het is een psychologische scheidings-

lijn: het is het verschil in de methoden van brutale macht en intimidatie aan de ene zijde en van argument en overtuiging aan de andere zijde.

Op vrije wil en eigen inzicht gebaseerde medewerking van het volk vermag op de duur alleen tot de uiterste krachtsinspanning te leiden.

Waarom? Waarvoor?

De terreur heeft op de duur onmiskenbare nadelen. De vrees werkt alleen zolang zij bestaat.

En steeds weer ontstaat in de harten van velen twijfel of met de middelen misdadigheid en criminaliteit voor doeleinden, waarvan ieder de onrechtmatigheid moet verstaan iets goeds voor het Duitse volk bereikt kan worden.

De Duitse vrouw, die man, vader of kind verliest, die op duizenden kilometers afstands van Duitsland gesneuveld is vraagt zich af waarom?

Waarom moeten de onzen zover van huis strijden voor het onrechtvaardige doel van andere volken te onderwerpen?

De soldaat die met verlof in Berlijn of Hamburg of in het Rijnland naar huis komt en familie en woning, ja de straat niet meer vindt, vraagt zich af: **Waarvoor?**

De eerste grote luchtaanval in deze oorlog die op Rotterdam, vond een kalme rustige bevolking. Er was geen sprake van paniek. Paniek is een teken van een typische algemene angstroestand, die de mensen het verstand doet verliezen.

De eerste grote luchtaanval op Keulen veroorzaakte in Keulen een paniek: mannen, maar vooral vrouwen en kinderen wierpen zich in radeloosheid in de Rijn en vonden daar de dood. Velen van hun woningen beroofde Keulenaars werden in Nederland in Nederlandse huizen ondergebracht, die op korte termijn ontruimd moesten worden. Zij brachten daar de mare van de paniek in Keulen die van Nederland wederom naar Amerika overwoei.

De kalmte van het Nederlandse volk en de paniek van de Keulse bevolking is een aanduiding, dat het Nederlandse geweten zuiver en het Duitse geweten zulks niet was.

Iedereen die iets op zijn kerfstok heeft schrikt eerder dan de onschuldige. Het oorlogsdoel van den vijand, hetwelk op onderdrukking van anderen gericht is: de middelen, die de vijand aanwendt om het oorlogsdoel te bereiken en de krachtsontplooiing van het eigen volk en de medewerking van andere volken te verkrijgen: te weten de brutale macht vermogen op de duur nergens vertrouwen en de Duitse zaak te scheppen. Integendeel alle voorwaarden voor een ineenzakken van het moreel zijn aanwezig.

Zo is de conclusie gewettigd dat onze methode van overreden en overtuigen uiteindelijk alleen kans op succes belooft.

Zo wensen wij der Nederlandse regering, dat zij de weg tot de geest van het volk moge vinden en den leden van onze volken dat zij zich bewust mogen zijn van hun verantwoordelijkheid om deze oorlog tot een goed einde te voeren en daarvoor alle offers te brengen.

Een overwinning van den vijand zoude overal ter wereld tot een onderdrukking en dienstbaarmaking van alle volken voeren die niet behoren tot het zogenaamde arische noordelijke ras.

Zelfs zij die ver van het directe strijdgewoel af zijn, mogen zich rekenschap geven, dat de drang om te heersen van den vijand onbeperkt is en dat de strijd ook om hun vrijheid en hun rechten gevoerd wordt.

Curaçao.

FOTO'S VAN PRINSES JULIANA'S BEZOEK AAN HAITI.

De G.P.D. heeft door vriendelijke bemiddeling van den vertegenwoordiger van de firma E. & G. Martijn in Haiti een aantal foto's ontvangen van het bezoek dat Prinses Juliana daar aan President Dr. Elie Lescot heeft gebracht. Een aantal dezer foto's is te bezichtigen in een der uitstalkasten van de firma Spritzer & Fuhrmann in de Herenstraat.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID.

Uitslag verkiezing:

De volgende stemmen zijn uitgebracht op de Heren: W. F. G. Mensing 316; David Capriles 298; A. D. Jonckheer 254; J. Haayen 130; J. H. R. Beaujon 106; op andere Heren in totaal 73.

Derhalve is tot lid der Kamer herkozen de Heer **W. F. G. Mensing** en zijn gekozen de Heren **David Capriles** en **A. D. Jonckheer.**

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

Zondag 16 uur voetbalwedstrijd tussen K.S.C. en Ajax. Het K.S.C.-elftal is als volgt samengesteld:

Z. Mingeulis
(De West)
P. Scorea R. Benito
(Ecuador) (Vitesse)
Nicia Henriquez Silberie
(Vitesse) (Vitesse) (J. Bonaire)
Conquet Virginio Koffiel
(De West) (De West) (Vitesse)
H. Willys Martina
(De West) (De West)

Invallers: J. Galaraga (De West); E. Snijders (Vitesse); Bonifacio (C.S.R.); Panneflek (C.S.R.); Samson (De West).

VERENIGINGSNIEUWS.

Woensdag heeft de Ping-Pong club l'Ensemble haar drie-arig bestaan gevierd. Drie weken terug begon de Ping-Pong competitie tussen vier clubs l'Ensemble en Union Sporting Club kwamen in de finale uit. Woensdag om 20 uur werd deze finale verspeeld tussen de twee verenigingen. Er was een beker uitgeloofd. Union Sporting Club trad uit deze wedstrijd als kampioen te voorschijn en legde beslag op de beker.

DE STATEN VAN CURAÇAO VERGADEREN.

Gisteravond kwamen de Staten van Curaçao bijeen ter behandeling van verschillende ontwerpen-landsverordeningen. Ondervoorzitter Carel N. Winkel leidde de vergadering. Bij de „Ingekomen Stukken" was een brief van den Administrateur van Financiën aangaande de geldlening. Deze brief luidde als volgt:

„Hij zij mij vergund Uw College beleefd mede te delen, dat na overleg met en onder goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur, artikel 2 van mijn beschikking terzake van de uitgifte eener geldlening zal luiden:

„Indien de lening overtekend wordt, zal eerst aan iederen inschrijver een bedrag aan obligatiën tot ten hoogste ƒ 1000,— worden toegewezen en zal de toewijzing voor het resterende bedrag der inschrijving zoveel mogelijk ponds-ponds gewijs onder de inschrijvers geschieden."

In artikel 1 is bepaald, dat de inschrijving op 10 December 1943 zal zijn opengesteld tegen een koers van 100½%, een vaste koers dus. Ik ben derhalve voor deze lening afgestapt van het aanvankelijk „tender-systeem" omdat ik, enigszins bekend met vermoedelijke bedragen van inschrijvingen, begon te vrezen, dat bij dat systeem de kansen van den kleinen spaarder gevaar zouden kunnen gaan lopen.

Het Tendersysteem is zeker voordeliger voor den Lande, althans zal dat naar alle waarschijnlijkheid zijn, maar praevalerend is de mogelijkheid, dat ook kleinere inschrijvingen kunnen worden toebedeeld en daartegen waakte het tweede lid van artikel 3 — thans vervallen — niet voldoende."

Aangenomen werden Ontwerp-landsverordening tot aanvulling van de Zegelverordening 1908, zoals gewijzigd en aangevuld laatstelijk bij landsverordening van de 18e Augustus 1943 en Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Ziekteregeling 1936, zoals gewijzigd en aangevuld laatstelijk bij landsverordening van de 30e December 1942.

Na de aanneming van deze landsverordening werd de vergadering als besloten **voortgezet.**

GESLAAGD.

Uitslag van de op 18, 19 en 20 November op Curaçao gehouden examens voor Landmeetkundige, **diploma A.** Geëxamineerd: 15 candidaten; afgewezen: 6; geslaagd: 9, t.w. de Heren: E. M. Berend, H. P. da Costa Gomez, C. de Groot, J. A. Liong-A-Tjong-Jin, E. P. Monte, F. G. Ranis, J. A. G. Schouten, J. Villareal, J. A. Virginie Schoop.

VIJANDELIJKE ONDERDANEN.

Van bevoegde zijde schrijft men ons: Dat de „verontwaardiging" der mensen niet uit een bron spruit, bewijst de lezing van éénzelfde dagblad op dezelfde avond. In de ene kolom wordt de Engelse labour-minister aangevallen, die bepaalde politieke gevangenen, uiteraard onder zware **restricties, uit de** gevangenis ontsloeg; in de andere kolom wordt de Overheid van Curaçao gecritiseerd, die bepaalde **restricties** toepast op vijandelijke onderdanen.

Of deze onderdanen Joden of geen Joden zijn, doet **niets ter zake; onze** wetgeving kent de rassendiscriminatie niet. Of deze onderdanen bij Geallieerden vechtende familieleden hebben, doet al evenmin terzake. Geen ogenblik zou de Overheid **aarzelen staatsgevaarlijke Nederlanders te interneren,** al was hun familie nog zo **betrouwbaar.**

Er is maar **één maatstaf: het vijandelijk onderdaan zijn. Omdat van bepaalde vijandelijke onderdanen kon** worden aangenomen, dat **stricte internering** niet beslist nodig was, stelde de Overheid hen **onder beperkende** voorwaarden in vrijheid. **En omdat** er gegronde redenen waren, hun de toegang in gelegenheden **van maatschappelijk verkeer te ontzeggen, geschiedde** zulks. De Overheid **draagt** daarvoor de verantwoording, zoals wij de verantwoordelijkheid **draagt voor** de veiligheid van het Koninkrijk, dat — velen schijnen het te vergeten — in oorlog is.

Indien deze vijandelijke onderdanen het elders beter kunnen krijgen, staat niemand hun vertrek in de weg; de Overheid hier **wil hun bij dit vertrek** zelfs gaarne helpen.

En indien de op Curaçao en Aruba verkerende vrijgelaten geïnterneerden aan de geïnterneerden op Bonaire de daar genoten vrijheden benijden, staat hun terugkeer niet in de weg. Eén woord hunnerzijds, en zij zullen onmiddellijk de frisse lucht **van Bonaire kunnen** herkrijgen.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

RECHTZETTING.

Naar aanleiding van het ingezonden stuk van den Heer W. Moulijn in uw blad van Donderdag 25 dezer, **blz. 3,** verzoek ik u beleefd het onderstaande als antwoord aan genoemden **Heer te** willen opnemen.

Alvorens van repliek te dienen op de door den Heer Moulijn geoefende critiek als zodanig, zou ik naar voren willen brengen, dat het zowel verstandiger, als ook tactrijker **ware geweest** indien deze Heer, alvorens in het openbaar zijn mening te verkondigen over een hem in détails onbekende aangelegenheid, inlichtingen had ingewonnen aangaande de ware toedracht en de verschillende omstandigheden van deze zaak. Verstandiger, omdat hij dan geen vreemd figuur zou hebben geslagen bij de velen, die van alle bijzonderheden van deze quaestie wel op de hoogte zijn, en tactrijker, **omdat hij** thans met zijn pathetisch **artikel misschien** in staat is geweest de onwetenden onnodig in opschudding te brengen en hij zonder kennis van **zaken verwijten** maakt aan het adres van een Gouvernementsinstantie, **die zuiver en alleen** getracht heeft (en nog steeds tracht) naar beste kunnen de belangen van diegenen te behartigen, die tengevolge van oorlogsomstandigheden niet in staat zijn zulks zelf te doen.

Maar thans ter zake. Het ligt niet op mijn weg in dit bestek een uitleg te geven van de omstandigheden, waardoor eerst thans tot de openbare verkoping wordt overgegaan. Het zal den Meer Moulijn ook niet moeilijk vallen, na te gaan waar hem inlichtingen dienaangaande zouden kunnen worden verstrekt. Afgezien van een en ander echter, ware misschien geen beter tijdstip voor de verkoop te vinden dan juist nu; vele artikelen **zijn sinds meer** dan een jaar op dit eiland **niet meer** verkrijgbaar en zullen **zeer zeker niet** eerder dan over enkele jaren weer in ruimen getale op de markt verschijnen.

Dientengevolge (en de ondervinding bevestigt zulks) zullen de gemaakte prijzen beter zijn dan men ooit had kunnen verwachten. Hoe het ook zij, de Curaçaose Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd werd eerst enige maanden geleden voor de vraag gesteld, wat er diende te geschieden met de opgeslagen goederen van in het bezette gebied vertoevende landgenoten.

Vooropgezet dat een groot deel van deze artikelen door de opslag of door het gebruik sterk in waarde achteruitgaan (bijv. gordijnen, kleden, vloermatten, ijskasten, radio's e.d.) meende men de belangen van deze landgenoten het beste te dienen door al deze volkomen onpersoonlijke dingen in het openbaar bij opbod te verkopen. Als voorbeeld moge dienen, dat de in 1937 gekochte ijskast van Mijnheer X, die in Nederland verblijft, houdt, thans op een veiling waarschijnlijk veel meer opbrengt dan zij ooit heeft gekost, terwijl vermoedelijk binnen enkele jaren na de oorlog de markt weer overstroomd zal worden met ijskasten, radio's enz., als massa-artikelen, voor prijzen gelijk aan of lager dan die voor de oorlog.

Maar er zijn echter Mijnheren Y, die de ijskasten e.d. van de Mijnheren X thans in Nederland liever onder hun beheer houden (en waarschijnlijk ook gebruiken), omdat de X Mijnheren dat bij hun vertrek van Curaçao gezegd hebben, niet kunnende vermoeden, dat zij ten minste 4 jaar zouden wegblijven.

Dacht de Heer Moulijn soms, dat Mijnheer X na de oorlog blij zou zijn met de teruggave van de dan bijna versleten en misschien waardeloze ijskast door Mijnheer Y? Ik vermoed, dat een bedrag van enige honderden guldens, waarvoor hij misschien een gloednieuw, modern product zal kunnen kopen, hem welkomer zal zijn. En zo gaat het met talloze gebruiksvoorwerpen. De dingen, die niet slijten, zoals glaswerk, aardewerk, messen, vorken, lepels, enz., brengen ook meer op dan ze vroeger hebben gekost (door de toevallige omstandigheden van Curaçao) en zullen daarom volgens menselijke berekening voor de ontvangen bedragen wederom nieuw kunnen worden gekocht.

De Heer Moulijn gelooft dat de in Nederland verblijvende slachtoffers van de oorlog, later dolblij zouden zijn hun ongeschonden boeltje uit vriendenhand weer terug te ontvangen? Of dat ongeschonden zal zijn staat nog zeer te bezien (de Commissie heeft reeds talloze bewijzen van het tegendeel), terwijl na de oorlog zeker deze slachtoffers niet spoedig naar Curaçao zullen kunnen komen en de mogelijkheid tot het naar Nederland versturen van de dingen, ook nog wel even zal duren.

Tenslotte zullen deze mensen gedurende de bijna 4 jaar, die zij thans in Nederland zijn, wel al reeds lang op de een of andere wijze in hun behoeften aan gebruiksvoorwerpen hebben voorzien, zodat zij heus niet meer wachten op hun oude spulletjes uit Curaçao!

Rest nog de quaestie van de **eigendommen** van persoonlijke **waarde.** Welnu, Mijnheer Moulijn, een gemengde commissie van 5 groepen (2 heren van de C.P.I.M. respectievelijk C.S.M., 2 heren van de Commissie Rechtsverkeer en de ondergetekende van beide) heeft zo nauwkeurig mogelijk nagegaan welke voorwerpen een persoonlijke waarde zouden kunnen hebben. **Echt zilver,** portretten, studieboeken, bijbels, klaarblijkelijke herinneringsstukken, verzamelingen, kortom alles wat van zg. affectiewaarde voor den bezitter zou kunnen zijn, wordt buiten de veiling gehouden, met zelfs het risico, dat de bezitter later der Commissie, als oefenende zijn rechten, verwijten maakt bijv. voorwerpen van echt zilver, thans hoog in prijs, niet voor hem te hebben verkocht. Daartegenover staat natuurlijk ook het risico, dat er toch nog voorwerpen worden verkocht, welke door den bezitter gaarne behouden zouden zijn geworden. Ook dit risico moet nu eenmaal worden aanvaard, en een verkeerd besluit van de Commissie zal misschien door den eigenaar **nog niet** eens tot de ergste onderdvindingen van deze oorlog worden gerekend. Misschien is het u thans duidelijk, Mijnheer Moulijn, dat hier niet bureaucratisch, maar volgens menselijke gevoelens en naar beste weten is gehandeld. Mocht u nog mededelingen hebben te doen, die voor de belanghebbenden van betekenis zouden kunnen zijn, wendt u zich dan tot de Commissie Rechtsverkeer. Ik ben er van overtuigd, dat uwe gegevens verwerkt zullen worden en meer effect zullen sorteren dan ongemotiveerde ingezonden stukken.

Mijnheer de Redacteur, **mijn excuses** dat ik wat uitvoerig ben geweest, **maar** deze gehele zaak heeft vooral te Emmastad, in brede kringen **belangstelling** getrokken en het leek mij juist en en ander recht te zetten. U beleefd dankend voor **de plaatsruimte,**

Ir. W. J. Stok.
lid Curaçaose Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd.

NEDERLAND

BEZOEK BIJ PRINSES JULIANA.

Prinses Juliana heeft Mevrouw Isabel Frazer ontvangen, die haar namens een aantal Canadese vrouwen een belangrijke gift kwam brengen voor Nederlandse hulpfondsen, deze gift ging vergezeld van een borduurwerk met de namen van 500 Canadese vrouwen.

DUITSERS VERWACHTEN DE INVASIE IN NEDERLAND.

Generaal Graaf Waldemar Stillfried, militair correspondent van het „Deutsche Nachrichten Büro" erkent de mogelijkheid van een Geallieerde invasie in Nederland. Hij zeide in zijn laatste radio-rede: „Nederland en Noord-Frankrijk liggen het dichtst bij den vijand. Een verrassing is zeer wel mogelijk wegens de korte verbindingslijnen, terwijl de grondkrachten gemakkelijk kunnen worden ondersteund door vliegtuigen".

6% OP PHILIPS AANDELEN.

Philips Gloeilampen Fabrieken te Eindhoven keren over 1942 hetzelfde dividend uit als over 1941; zes procent zowel op de gewone als op de preferente aandelen.

N.S.B.-ERS WORDEN GEWAPEND.

De tweede man van de N.S.B., Van Geelkerken, heeft dezer dagen in een rede medegedeeld, dat binnenkort 10.000 N.S.B.-ers geheel gewapend zullen zijn. Hij dreigde met „ongelofelijke harde" maatregelen tegen Nederlandse patriotten, die N.S.B.-ers te na zouden komen.

DE STRIJD IN INDIË.

Geallieerde bommenwerpers hebben Dinsdag Ambon en het nabij gelegen eiland Molana gebombardeerd hetgeen hevige ontploffingen en branden ten gevolge had.

NEDERLANDS - BELGISCHE SAMENWERKING BEPLEIT.

Instemming met het artikel in Vrij Nederland waarin nauwere na-oorlogse samenwerking tussen Nederland en België bepleit werd, werd gepubliceerd in een waarderend artikel in de laatste editie van het weekblad „Onafhankelijk België" dat te Londen verschijnt. Commentaar gevend op het redactioneel artikel in Vrij Nederland waarin voorgesteld werd om plannen te beramen voor een gezamenlijk Nederlands-Belgische verdediging van een gemeenschappelijk vastelandsbruggehoofd, en om samen een buitenlandse politiek uit te stippelen gericht naar het Westen, zeide het blad „Onafhankelijk België".

Wij zijn ervan overtuigd dat de Verenigde Naties en niet in het minst de Anglo-Saxische volken met welgevallen deze nauwere samenwerking zullen gadeslaan". Het Belgische blad legde er ook de nadruk op dat de Belgisch-Nederlandse samenwerking niet een „mantel" zou worden voor een soort politiek die men „groot-Nederlandisme" zou kunnen noemen, ook lag het niet in de bedoeling om deze samenwerking te zien als een politieke appendix van Frankrijk.

In verband hiermede zeide het blad nog dat, wat betreft de relaties zowel de Nederlanders als de Belgen hopen dat de Franse natie zich zal herstellen na de oorlog en wederom de plaats in Europa zal innemen die het toekomt niet alleen om de beschaving van het land en het roemrijke verleden maar ook omdat een harmonieus en sterk Frankrijk een garantie is tegen het Duitse imperialisme dat misschien weer kan opstaan.

NEDERLANDERS BOMBARDEREN CALAIS.

Het Nederlandse marine vliegtuig eskader heeft Dinsdagmiddag, zonder verliezen te lijden, deelgenomen aan de aanval op Calais.

UITDELING MEDICIJNEN IN NEDERLAND.

Medicijnen ter waarde van 97.000 dollar zijn door het Internationale Roode Kruis naar Genève gezonden ter uitdeling in Nederland.

KRUIS VAN VERDIENSTE.

Jan Kirk Jaarsma, voormalig 2e officier van de Rotterdamse Lloyd op het vrachtschip „Brastigy", heeft in New York wegens zijn dapper gedrag het Kruis van Verdienste ontvangen.

ECHTSCHEIDINGEN IN ENGELAND NEMEN TOE.

Oorlog werkt toeneming in de hand.

Het aantal echtscheidingen in Engeland bedraagt thans 12.000 per jaar, hoewel het gemiddelde voor de oorlog tussen de 2 en 3000 lag. De meeste echtscheidingen vinden plaats op grond van wederzijdse instemming. Het huwelijk is een soort vrijwillige verhuring aan elkaar geworden, welke naar willekeur kan worden beëindigd.

Eiland Formosa gebombardeerd.

Chinezen deden 5000 Japs in slag en Tsjangteh·

Venezuela overweegt massa-inwijking na de oorlog.

Berlijn wordt ontruimd; Stad Utrecht in Nederland voor Duitsers vrijgemaakt.

EEN CHINEES SUCCES.

Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat meer dan 5000 Japanners werden uitgeroeid in de slag om Tsjangteh, toegangspoort naar Tsjangsja, in het Nipponese offensief tegen China's rijstkom. Het Hoofdcommando zeide, dat de Chinezen stand hielden tegen een aanval van voetvolk onder dekking van vliegtuigen en geschut. Een groot aantal Chinezen drong door achter de Japanse linies en sneed den vijand af. Tsjang Kai Sjek gaf een order uit waarin hij de verdedigers van Tsjangteh prees. (Tsjungking, (AP) 25.11).

FORMOSA AANGEVALLEN.

De radio van Tokio deelde mede, dat 20 Geallieerde vliegtuigen gisteren Sjinghiku op het eiland Formosa hebben aangevallen. De radio deelde mede, dat 3 toestellen werden neergeschoten door gevechtsvliegtuigen van de Japanse marine (New York, (AP) 26.11).

BETIO VEROVERD.

In een bloedige slag van vier dagen hebben de Noordamerikanen alle Japanners — niet uitzondering van enkele franc-tireurs — op de Gilberteilanden uitgeroeid. Dit succes bereikte zijn hoogtepunt met de verovering van Betio en het strategische vliegveld van waaruit spoedig nieuwe aanvallen zullen kunnen worden gedaan. Betio viel voor de aanval van Generaal-Majoor Julian Smits 2e divisie mariners bij de schemering van Dinsdag; de meesten der 4000 verdedigers liggen dood of stervende op het zandige slagveld. Terwijl dit eiland overweldigd werd werden de resten van de vijandelijke troepenmachten op de atols van Makin en Abemama afgemaakt. Zeer weinig Japs werden gevangen genomen.

De Japanners vochten verwoed op Betio, het grootste eiland van de Tarawa-atol. Daar had de vijand zijn grootste strijdkrachten opgehoopt in een poging de luchtbasis te beschermen. Enkele uren voordat de beslissende slag kwam deden de verdedigers een verwoede tegenaanval. Niet alleen faalde deze volkomen, doch in feite verhaastten zij hun ondergang. Een zegsman van de Noordamirkaanse Marine zeide, dat de mariniers hierdoor in staat gesteld werden hun vuur te concentreren.

Geen tijd werd door de Noordamerikanen verspild met het aanleggen van nieuwe verdedigingswerken op de eilanden. Het is vrijwel zeker, dat genie-troepen van het leger samen met de aanvalstroepen aan land kwamen en reeds begonnen zijn met het aanleggen van vestingen op Makin.

Waarschijnlijk is men ook reeds begonnen met herstellingswerkzaamheden op het schitterende vliegveld van Tarawa om straks de aanvallen op de krachtiger verdedigde Marshall-eilanden meer naar het Noorden of op Nauru in Zuidwestelijke richting naar Rabaul op te voeren. Misschien zal men zelfs aanvallen gaan doen op Truk, op 260 kilometer ten Westen van de Gilbert-eilanden en middelpunt van Japans vlootmacht. Admiraal Chester Nimitz, Opperbevelhebber van de vloot in de Stille Oceaan, zeide geen woord over de aanvallen, welke spoedig gedaan kunnen worden vanuit deze stellingen in het Centrale deel van de Stille Oceaan. Hij zeide tot de verslaggevers, dat zij aanvallen kunnen verwachten „overal waar de Japanners zitten".

Admiraal Nimitz zeide gisteren, dat geen nauwkeurige schattingen gemaakt kunnen worden ten aanzien van de verliezen, doch het is bekend, dat de vijandelijke verliezen groot zijn Pearl Harbor, (AP) 25.11).

TURKSE AMBASSADE IN BERLIJN VERNIELD.

De gebouwen van de Turkse Ambassade in Berlijn zijn met de grond gelijk gemaak in de aanval van Maandagavond, volgens berichten, die in Ankara ontvangen worden. Geen enkele Turkse diplomaat en geen enkel lid van het personeel werd gedood omdat de staf van de Ambassade reeds enige tijd geleden vertrokken was naar een veiliger oord buiten Berlijn. (Ankara, (AP) 2511.).

HET VOEDINGSPROBLEEM IN BERLIJN.

De briefschrijver van het Zweedse nieuwsblad „Aftonbladet" meldde in het eerste zwaar gecensureerde telefoonbericht, dat gedurende de laatste 48 uren uit de Duitse hoofdstad kwam, dat het probleem om de bevolking van Berlijn te voeden, ernstig is. Veldkeukens van het leger zijn overal in de stad opgesteld. Het vleesrantsoen is met 50 gram per week vergroot. Berlijn zit vol soldaten, die de voornaamste verkeerswegen vrijmaken.

Donderdagmorgen kon men de werklieden weer naar de fabrieken zien gaan. De correspondent zeide, dat de Berlijners „niet ontmoedigd" zijn door de aanval en een „grote haat tegen de Britten" tonen (Stockholm, (AP) 25.11).

ONTRUIMING VAN UTRECHT.

„Vrij Nederland" deelde mede, dat de stad Utrecht in Nederland, welke vóór de oorlog ongeveer 165.000 inwoners had, wordt leeggeruimd van zijn inwoners om plaats te maken voor de Duitsers, die uit hun woningen zijn gebombardeerd (Londen, (AP) 26.11).

VENEZUELA OVERWEEGT INWIJKING OP GROTE SCHAAL.

William Carter seint uit Atlantic City:

Enriqué Gil Fontoul, het Venezolaanse lid van de Leniging en Herstel Raad der Verenigde Landen, deelde aan de Associated Press mede, dat de grootste bijdrage van zijn land aan het na-oorlogse herstel van Europa waarschijnlijk zal zijn: de opening van Venezuela voor massa-inwijking, die door zijn Regering zal worden gesubsidieerd. Gil Fontoul zeide, dat deze inwijkelingen dezelfde burgerlijke rechten als de Venezolanen zullen hebben en elke gelegenheid zullen krijgen met het volk te werken en in het land te worden opgenomen. Het onderbrengen van zoveel als 20 millioen Europeanen, die van hun woningen verdreven werden door de oorlog, is een der ernstigste problemen geweest, welke door de Comité's van de Herstel Conferentie hier overwogen werden. Verschillende Latijns Amerikaanse en andere leden hebben voorstellen gedaan om de niet-ontgonnen landbouwgebieden van Zuid-Amerika te openen voor grote aantallen dezer woningloozen, die niet in staat zullen zijn in hun eigen door de oorlog omwoelde landen in hun levensonderhoud te voorzien.

De plannen van Venezuela om na de oorlog tot immigratie over te gaan zijn niet nieuw, zo zeide de Heer Fontoul. Hij legde uit, dat de Medina-Regering sinds lang in deze quaestie geïnteresseerd geweest is voor het eigen toekomstige welzijn van de republiek. Het Instituut voor Inwijking en Kolonisatie, dat onder den vorigen President Lopez Contreras ingesteld werd, is — volgens den zegsman — onder Medina herzien. Er is een grondige studie gemaakt van het probleem en alle verwante phasen ervan. De Heer Fontoul wees erop, dat de huidige bevolking van de republiek slechts 4 millioen of minder bedraagt: dit is minder dan 4 personen per vierkante kilometer. „Het is duidelijk, dat vele Europeanen nodig zijn om niet alleen de landbouwbronnen maar ook de minerale bronnen te ontginnen.

Hiertoe behoren grote niet-geëxploiteerde vindplaatsen van ijzer, koper en kolen". Voortgaande zeide Gil Fontoul, dat een savanna van 30 tot 40 duizend vierkante kilometers nabij de grenzen van Guyana het mooiste gebied is dat Venezuela aanbiedt voor landbewerking, veefokkerij en industriële ontwikkeling. Hij beschreef het als van een mild klimaat met een gunstige hoogte van boven de 900 meter en ampele water-reserves voor het verwekken van hydro-electrische stroom. Volgens hem heeft het zulke grote mogelijkheden voor de ontwikkeling als welk ander land van Zuid-Amerka ook.

Zowel nadruk leggen op het belang van het kapitaal als van de mensen zeide Gil Fontoul, dat de immigratie ontegenzeggelijk kapitaal zal aantrekken, waarop Venezuela rekent. Hij zeide, dat om deze reden de Regering zulk een inwijking wil subsidiëren, hetgeen een grote hulp zou zijn voor de plannen van de Herstel Organisatie ten aanzien van de verdreven volken, ingeval Venezuela genegen is ervoor op te draaien (Atlantic City, (AP) 25.11).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD AFRIKA.

„Gedurende de laatste dagen heeft het 8e regel bij gevechten in buitengewoon slechte omstandigheden van moder en regen de rivier de Sangro overgestoken en een bruggehoofd gevestigd aan een front van ongeveer 8200 meter lengte en 1800 meter breedte. Dit bruggehoofd is krachtig gehouden tegen herhaalde Duitse tegenaanvallen. Het weer is nog slecht.

Niettegenstaande het zeer slechte vliegweer heeft de tactische luchtmacht de verrichtingen gesteund met belangrijk effect. Patrouilles van het 5e leger zijn actief tegen den vijand. Het geschut was in actie langs het grootste deel van het front. Het weer is ook hier nog slecht.

Toulon, duikbotenbasis van den vijand, werd gisteren aangevallen door een grote formatie zware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht, geëscorteerd door lange afstands gevechtsvliegtuigen. Het doel werd goed gedekt en voltreffers werden geplaatst op de kaden en op verschillende schepen.

De rangeertreinen te Sofia en het viaduct te Antheor werden ook aangevallen.

Middelzware bommenwerpers, gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen werkten met het leger samen in het gevechtsgebied en vielen de verdedigde stellingen ten zuiden van Lanciano en Fossacesia aan. Spoorlijnen en industriële doelen te Turijn werden in de afgelopen nacht aangevallen door nachtbommenwerpers.

Tijdens deze en andere verrichtingen werden 5 vijandelijke vliegtuigen vernield. 4 Onzer toestellen worden vermist." (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers. (AP) 25.11)

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN ALGIERS.

„Het weer is nog koud maar over het algemeen viel er minder regen langs de slagfronten. Er werd artillerievuur gewisseld aan het front van het 5e leger waar de patrouilles wederom actief waren. Er vonden weinig veranderingen plaats aan het front van het 8e leger waar de de reeds gewonnen stellingen werden verbeterd. Gisteren werkten middelzware en lichte bommenwerpers, alsook gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen met het leger in Italië samen en ook bombardeerden zij vervoermiddelen en andere doelen in Joegoslavië. Andere verrichtingen werden belet of beperkt door het weer. Een onzer vliegtuigen wordt vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 26.11).

DUITSERS ONTRUIMEN GOMEL.

De radio van Berlijn deelde mede, dat de Duitse troepen Gomel ontruimd hebben. Gomel is het belangrijke bastion van de nazies in Wit-Rusland en de enige belangrijke stad, die de Duitsers nog ten Oosten van de Dnjepr in handen hadden.

De bekendmaking werd gedaan door het Internationale Informatiebureau na berichten uit Stockholm, dat Gomel gevallen was voor de Russische troepen, die in de laatste drie weken al tegen de defensies van de stad hamerden. Er was nog geen ogenblikkelijke bevestiging uit Moskou te verkrijgen (Londen, (AP) 25.1).

AANVALLEN VAN DE AFGELOPEN NACHT.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht vielen vliegtuigen van het Bommenwerperscommando Frankfurt aan de Main aan. Het weer belette een ogenblikkelijke waarneming der resultaten. Mosquito's vielen Berlijn aan. Ook werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. 13 Onzer vliegtuigen werden vermist" (Londen, (AP) 25.11).

CARDINAAL CREMONESI OVERLEDEN.

De radio van het Vaticaan zeide, dat Zijne Eminentie Carlo Cardinaal Cremonesi aan een hartaanval overleed. Hij werd Cardinaal in 1935 (Londen, (AP) 25.11).

KNOX OVER DE STRIJD IN DE GILBERT-EILANDEN.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine Frank Knox zeide op een persconferentie dat de twee voornaamste strategische bedoelingen in de onderneming in het Centrale deel van de Stille Oceaan zijn:

1) Om de Japanners uit de mandaateilanden te verdrijven, en

2) Om de Noordamerikaanse voorraadlijnen door de Stille Zuidzee met honderden kilometers te verkorten.

Als de mariniers de beheersing hebben gekregen over de Gilbert-groep waar zij de Japanners thans bestrijden op de eilanden Tarawa, Makin en Abemama, dan kunnen de voorraadlijnen over een kortere en rechtere lijn lopen, zeide hij.

Het resultaat van de verkorte voorraadweg zal gelijk zijn aan het toevoegen van vele schepen aan de taak om manschappen en voorraden naar het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan te brengen. De schepen zullen eerder kunnen terugkeren en alzo zal het aantal reizen, dat elk kan maken, vergroot worden.

Knox wees erop, dat een dergelijke onderneming slechts kon worden uitgevoerd met een ontzaggelijk sterke vloot- en luchtmacht. Hij zeide, dat zowel Tarawa als Makin „ernstig gehavend" werden door de bombardementsvliegtuigen alvorens de mariniers er landden. De luchtaanvallen, welke tegelijkertijd worden gedaan op de vijandelijke posities in de nabijliggende Marshall-eilanden beschreef hij als „afleidingsoperaties". Als gevolg van deze afleidingsaanvallen werd zeer weinig weerstand in de lucht ondervonden door de Noordamerikaanse strijdkrachten, welke de eilanden in de Gilbert-groep aanvallen. „Er zijn geen elementen van de vijandelijke vloot gezien", zeide hij. „De aanval heeft de Japanners nog niet gelokt uit hun schuilhoek". Hieraan voegde Knox toe, dat de dichtst nabijzijnde vlootmacht van den vijand zich waarschijnlijk bevindt te Truk — de grote Japanse basis in dat deel van de Stille Oceaan (Washington, (AP) 25.11).

SALARISVERHOGING.

Slechts President Carmona, Premier Salazar en de leden van het Portugese cabinet zullen nog niet de salarisverhoging van 20% krijgen, waartoe gisteren besloten werd voor alle burgerlijke en militaire landsdienaren in geheel Portugal (Lissabon, (AP) 25.11).

NIEUWS UIT BELGIË.

— **Het Duitse communiqué** gaf toe, dat de Russen de Duitse linies ten Westen en Noorden van Gomel doorbroken hebben. Het DNB zeide, dat de Russen de Duitse linies ten Zuiden van Krementsjung doorbroken hebben.

MISSIE NIEUWS.

MONSEIGNEUR VERRIET NAAR ARUBA.

Morgen zal Z.H.E. Mons. Petrus I. Verriet O.P. zich naar Aruba begeven. Zijne Hoogwaardige Excellentie zal vergezeld zijn van Pater A. Volk O.P. en ongeveer een week aldaar verblijven.

Tijdens de afwezigheid van Zijne Hoogwaardigheid Excellentie zal Pater Antoninus van der Veen Zeppenfeldt O.P., Vicarius Provincialis, de lopende zaken waarnemen.

TOESTAND PATER LUYCKX NIET GOED.

Uit de Verenigde Staten van Noord-Amerika werd bericht ontvangen, dat Pater Martinus Luyckx O.P. een operatie ondergaan heeft. De toestand van den patiënt is echter niet verbeterd en is minder goed.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **De Geallieerden** zetten heden overdag hun lucht-offensief tegen Duitsland voort. Officieel werd medegedeeld, dat Noordamerikaanse zware bommenwerpers, gesteund door gevechtsvliegtuigen, doelen in het Noord Westen van Duitsland hebben aangevallen.

— **In Zürich** (Zwitserland) klonk hedenmorgen het luchtalarm waardoor te kennen wordt gegeven, dat de Geallieerde luchtmacht uit het Middellandse Zeegebied ergens in Zuid-Europa aanvallen doen. Het Duitse nieuwsagentschap gaf toe, dat belangrijke schade is aangericht in Frankfurt als gevolg van de aanval van de afgelopen nacht. De Raf meldde, dat het weer te slecht was om de resultaten uit de lucht te kunnen zien.

— **Volgens de Zweedse radio** zijn de telefoonverbindingen tussen Zweden en Berlijn gisterenavond om 18.30 Cur. tijd hersteld. De Zwitserse radio zeide, dat de spoorwegkantoren te Bazel opdracht kregen geen kaartjes voor Berlijn te verkopen.

— **Het nieuwsblad** „Social Demokraten" zeide, dat volgens de telling tot Donderdag het aantal slachtoffers in Berlijn 4.300 doden en 3.800 gewonden bedroeg. De meeste personen liepen brandwonden op. Duizenden anderen zijn behandeld voor snij- en brandwonden van minder ernstige aard.

— **Graaf Carlo Sforza**, de Liberale Italiaanse leider, die te Napels bevindt maakte bekend, dat hij voorlopig geen actieve maatregelen zal nemen tegen de Badoglio-regering. Hij ontkende evenwel te hebben ingestemd om ermede samen te werken.

— **Londen** had in de afgelopen nacht luchtalarm. Enkele Duitse vliegtuigen verschenen boven het Zuidoostelijk gebied van Engeland en de kust van Essex. Enkele bommen werden geworpen op verschillende punten, doch weinig schade werd veroorzaakt. Er zijn geen slachtoffers gerapporteerd. Als dit de gedreigde Duitse represaille is moet die als erg zwak werden aangemerkt.

— **De val van Gomel** is bevestigd.

— **De enige weg** welke nog open is voor het Duitse garnizoen van om te ontsnappen Gomel staat binnen het bereik der Russische kanonnen.

Enkele Surinaamse kranten betreuren de non-activiteit der Staten in haar staatsdeel.

„Het Nieuws" zegt, dat het ontwerp—K. B. over troepen-uitzending niet van Kielstra uitging, dus dat de staten wel hadden kunnen adviseren.

„De West" noemt dit een omweg, maar betreurt het uitblijven van advies evenzeer.

In Suriname is ook een ontwerp K. B. in behandeling geweest inzake wederopbouw van Indië, blijkt uit „De West".

Wij lezen in het Surinaamse dagblad „Het Nieuws":

Bij Brief van 15 September d.j. heeft Zijne Excellentie de Gouverneur van Suriname aan de Staten een ontwerp van een Koninklijk Besluit ter uitzending van Troepen uit Suriname doen toekomen met verzoek om „daaromtrent met raad te dienen" ingevolge artikel 49 der Staatsregeling.

De aanbieding vond plaats in het tijdvak dat lag tussen het aftreden der gekozen Statenleden en hun verschijning — na de herkiezing — ter vergadering van 8 October. Het ontwerp werd vermeld onder de ingekomen stukken ter openbare vergadering van 8 October en zou uiteraard in huishoudelijke vergadering moeten worden behandeld. Dit geschiedde echter niet, aangezien de gekozen leden die avond na onderzoek hunner geloofsbrieven en hun toelating de zaal verlieten, zonder zelfs de agenda af te werken. Op 29 October d.a.v. werden de Staten opgeroepen ter behandeling van het ontwerp. Daarbij werd een termijn van tien dagen gesteld — hetgeen geschiedde ingevolge artikel 49 der Staatsregeling — doch ook toen werd aan de oproep geen gevolg gegeven door de gekozenen. De gestelde termijn is intussen verstreken.

Het ontwerp bleef dus onbehandeld. De Staten hebben er geen advies over uitgebracht. De benoemde leden, vijf in getal, beschikken niet over het vereiste quorum. Het ontwerp zal derhalve door de Kroon moeten vastgesteld worden zonder advies van de Staten van Suriname.

Men zal zich herinneren, dat de Staten van Curaçao er wel advies over uitgebracht hebben. Suriname is evenwel in gebreke gebleven en heeft geen medewerking verleend in deze aangelegenheid, die een der belangrijkste maatregelen, waarvoor de medewerking van de Staten kon worden ingeroepen. Zij betreft Suriname en de Surinamers in bizondere mate en daarenboven het gehele Koninkrijk.

Wat nu te zeggen van de houding der Staten?

In de vergadering van 12 Augustus hun ontslag nemend, hebben de gekozen leden verklaard niet langer te kunnen samenwerken met den Gouverneur. Dit werd ook in het telegram aan den Minister ter vergadering vastgesteld, gezegd.

In de vergadering van 8 October werd dit herhaald en vastgelegd in het Adres aan de Kroon. In beide stukken ging het om „verdere samenwerking met den Gouverneur", zoals in het Adres werd vastgelegd. Van de Regering, de Kroon of den Minister is er in geen van beide stukken sprake geweest. Ter vergadering is evenmin iets gebleken van onwil of onmacht om samen te werken met de Regering, de Kroon of den Minister. Ook niet ter vergadering van 8 October nadat gebleken was dat den Minister zich had gesteld achter den Gouverneur, evenmin nadat in verband met deze houding van den Minister het Adres ter vergadering nog werd aangevuld. De behandeling van het K.B. ter uitzending van troepen was een zaak, waar de Gouverneur buiten zou staan. Het ontwerp is niet uitgegaan van den Gouverneur. De Gouverneur heeft het slechts aangeboden als tussenpersoon als boodschapper van de Kroon, de Staten verzoekend om advies dat niet voor hem, maar voor de Kroon bestemd was. Het advies zou den Gouverneur zijn toegezonden en de Gouverneur had dan niets anders te doen dan te tweeden male tussenpersoon, boodschapper te zijn en het door te zenden. Behandeling van het ontwerp en uitbrenging van advies daarop betekende dus allerminst samenwerking met den Gouverneur in strikte zin. Toch hebben de Staten het oirbaar geacht, althans de gekozen leden, om zich daarvan te onthouden en de beslissing in deze hoogst belangrijke aangelegenheid te laten aan Londen.

Wij vragen of dit juist is.

Wij vragen of de Staten hierin niet te ver zijn gegaan, verder dan zij door hun eigen verklaringen in het telegram en in het Adres mochten doen verwachten. In een zaak van zodanig gewicht als het uitzenden van Troepen — waaromtrent Curaçao zich tenminste mannelijk heeft uitgesproken — laten zij niet alleen het Opperbestuur staan, maar ook haar kiezers, ook de bevolking, die in deze gewichtige aangelegenheid toch zeker recht had te vernemen hoe het Vertegenwoordigend College er over denkt. In het optreden der Staten had de bevolking, hadden de Troepen een leidraad kunnen vinden voor zichzelf als straks mischien uitzending plaats vindt. De Staten hadden zodoende leiding kunnen geven op een der gewichtigste ogenblikken in onze geschiedenis. En dit had kunnen gebeuren zonder ook maar iets af te doen aan haar besluit een verklaring dat zij niet beschikbaar zijn voor „verder samenwerking met den Gouverneur", want de Gouverneur was in deze geen partij ter andere zijde. Zij verkozen echter afzijdig te blijven. Eén ding is nu zeker: als straks tot uitzending zal worden overgegaan, hebben de Staten er geen deel aan. En misschien naar sommiger opvatting ook geen verantwoordelijkheid er voor tegenover hun kiezers en de bevolking. Maar ook van hen evengoed als van Curaçao zal straks een bevrijd Nederland rekenschap vorderen voor hun houding in dit allergewichtigste ogenblik, waarin het gaat om herstel van de vrijheid en onafhankelijkheid van het Koninkrijk als inleiding tot de bouw van het Gemenebest dat in het vooruitzicht is gesteld door de Koningin zelf en waarin Suriname zich een plaats en een stem moet verwerven.

* * *

„De West" schrijft:

Bij brief van 13 November heeft den Gouverneur wederom een ontwerp Koninklijk Besluit bij de Staten ingediend, met verzoek om daaromtrent van advies te dienen. Het strekt om bizondere bepalingen in het leven te roepen ten aanzien van Naamloze Vennootschappen, opgericht ten behoeve van de wederopbouw van Nederlands Indië. De regering wenst meer zeggenschap in deze vennootschappen te hebben dan totdusverre volgens de Wet gebruikelijk is. In zijn begeleidende brief verklaart de Gouverneur, dat de Regering prijs stelt op een spoedige totstandkoming van dit Besluit en nodigt daarom de Staten uit binnen een week hun advies in te dienen.

Reeds vroeger verklaarden wij, dat het ons onder de gegeven omstandigheden (nu de meerderheid der Staten weigert verder deel te nemen aan de wetgevende arbeid) juist lijkt, dat de Gouverneur bij de indiening van elk voorstel, een korte termijn aan de Staten stelt, waardoor een spoedige afdoening mogelijk wordt. Minder juist lijken ons echter de pogingen die bij herhaling zijn gedaan om de Staten langs een omweg te bewegen weder hun arbeid te hervatten. Als motief wordt dan aangevoerd, dat Koninklijke Besluiten waaromtrent advies wordt gevraagd, niet van den Gouverneur afkomstig zijn, maar van de Regering, zodat de Staten die Besluiten zouden kunnen behandelen, zonder in strijd te komen met hun aankondiging, dat zij verder niet kunnen werken met den Gouverneur. De Staten zijn zo verstandig geweest om aan die lokstem geen gehoor te geven. De gekozen leden der Staten hebben 12 Augustus den Minister geseind, dat zij niet verder kunnen samenwerken met den huidigen Bewindsman. Daarna hebben zij, in de vergadering van 12 October verklaard, dat zij, zolang de huidige Bewindsman de leiding van zaken heeft niet meer zullen deelnemen aan de wetgevende arbeid. De vraag is dus: of het uitbrengen van adviezen omtrent koninklijke besluiten tot die arbeid behoort. Die vraag moet o.i. bevestigd beantwoord worden. Het behandelen van die ontwerpen zou mede brengen het bijwonen van vergaderingen en het nemen van besluiten. Na het afleggen van hun verklaring op 12 October hebben de gekozen leden onmiddellijk de openbare vergadering verlaten waaruit voldoende blijkt, dat zij verdere deelneming aan openbare beraadslagingen als uitgesloten beschouwden. Hun houding moge juist zijn, of onjuist, eenmaal hun besluit genomen, dient dit consequent te worden doorgevoerd. De Staten laten zich niet op de zijweg bedringen.

Het is zeker te betreuren, dat door de loop van zaken ook het Koninklijk Besluit betreffende de uitzending van schutters niet kan worden behandeld. Bekend is alleen, dat de meerderheid der Staten tegen gedwongen dienstneming buitenlands is. Dit is bij behandeling der begroting het vorig jaar gebleken. Gelukkig mag uit een officiële mededeling aan de Staten van Curaçao worden afgeleid dat het de bedoeling der hoge Regering is om voorlopig niet verder te gaan dan vrijwillige dienstneming. Hoe meer personen zich vrijwillig aanbieden, hoe meer wij dit zullen toejuichen. In het eerste oorlogsjaar was er een zeker enthousiasme in Suriname waar te nemen. Onder de invloed van de propaganda van de vereniging Suriname Waakt en van de bezielende toespraken van Mr. Hugo Pos, boden honderden vrijwilligers hun diensten aan. Men heeft die stemming toen niet weten te benutten. En als thans de stemming niet meer volkomen, is als in genoemd jaar dan kan elke kenner van dit land de oorzaken daarvan gemakkelijk aanwijzen.

Kerkberichten.

Week van 28 Nov. t/m 4 December.
Zo.: Eerste Zondag van de Advent.
Di.: H. Andreas, Apostel.
Vr.: H. Franciscus Xaverius, Patroon van alle Missiën. Tevens Eerste Vrijdag van de maand in het bizonder toegewijd aan het Allerheiligst Hart van Jezus.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.
Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis (N.)
19.— Kruisweg.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Rozenhoedje.
Iedere Donderdag om 19 uur Lof.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
19.— Lof.

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Biechten: na Lof. Zaterdag na 16 uur

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:
5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
19.— Lof.
Do.: De gehele dag gelegenheid om te biechten.
Vr.: 5.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
De volgende H.H. Missen om 6 en 6.45 uur. Des avonds om 19 uur Vergadering van het Apostolaat des Gebeds en tevens Lof.

Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967, spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:
5. H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis
17.— Lof.

7.30 Kindermis.
Weekdagen: 6.30 en 7.— H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.
Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur 7 — 8.15 uur beh. Zondag.

Zondag:
5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis (P.)
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis, ter ere van het H. Hart.
Zaterdag 7 uur Kindermis.
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.
Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367, spreekuur: 7—9 uur (behalve Zondag).

Zondag.
5.— H. Mis (P.); 8.— Hoogmis
18.30 Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.).
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.
Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.
Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15—8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
18.30 Lof.

Weekd.: HH. Missen om 6 en 6.30 uur.
Donderdags 18.30 uur lof ter ere van het Allerheiligst Sacrament.
Biechten: Alle weekdagen onder en na de HH. Missen en 's namiddags om 15.30 uur. 's Zaterdags bovendien van 15.30 tot 19 uur.

BUITENLAND.

DE SPRONG OVER HET KANAAL.

Jean Paquis, militaire commentator van de nazie-radio te Parijs zeide: „Op goed gezag wordt geloofd, dat de Engels-Noordamerikanen op het punt staan over het Kanaal te springen en handgemeen te worden met de gepantserde ruggegraat van de Europese strijdkrachten" (Londen, (AP) 25.11).

BOMBARDEMENT OP TOULON.

De radio van Vichy deelde mede, dat Toulon in de namiddag van Woensdag werd gebombardeerd. De radio zeide, dat de aanval door Britse en Noordamerikaanse vliegtuigen werd uitgevoerd. 160 Personen zouden gedood en 300 gewond zijn, doch hedenmorgen zoeken de reddingsploegen nog in de puinhopen (Londen, (AP) 25.11).

GEDEELTELIJKE ONTRUIMING VAN BUCURESTI EN PLOESTI.

Radio-Vichy deelde mede, dat de Roemeense Regering opdracht gegeven heeft tot de gedeeltelijke ontruiming van Bucuresti, Ploesti en andere belangrijke plaatsen (Londen, (AP) 24.11).

BISSCHOPSWIJDING ONDERBROKEN.

In de kathedraal van Aken werd Mgr. Johannes Joseph van der Velden tot bisschop gewijd, toen het luchtalarm ging. De bisschoppen en andere hoogwaardigheidsbekleders marcheerden in processie naar de naastbijzijnde schuilkelder, waar zij enkele uren in hun kerkelijke gewaden doorbrachten. De Duitse radio zeide, dat „de Bisschop de eerste uren van zijn episcopaat in een kelder doorbracht", zodat men zou concluderen, dat de feitelijke wijding reeds had plaats gevonden. Consecrator was Zijne Hoogwaardige Excellentie de Aartsbisschop van Keulen.

INTRONISATIE AARTSBISSCHOP VAN SALZBURG.

Zijne Hoogwaardige Excelentie Mgr. Andreas Rohracher, voorheen Bisschop van Wiesbaden, is dezer dagen geïntroniseerd als Aartsbisschop van Salzburg.